

AKTİF Mİ, PASİF Mİ ?

1 Haziran 2013

“Tavuk mu yumurtadan, yumurta mı tavuktan”a benzer bir şey söyleyeceğim ilkin. Güneş ve rüzgar tarlaları mı ikna edecek bu toplumu, yoksa hayatımızı geçirdiğimiz ve üretim yaptığımız alanlara yaşamsal kolaylık sunacak “temiz ve sürdürülebilir” uygulamalar mı açacak o tarlaların önünü, merak etmekteyim.. Bence ikincisi !.. Peki böylece AKTİF mi yoksa PASİF bir yaşam tarzını ve yapısal kurguyu mu seçmiş olacağız sizce ?.. İşte bu yazının temel konusu !..

ENERJİ TARLALARI..

Sürekli şikayet ettiklerimizin farkındalığı için, başlarına gökten bir şeyler düşmesini beklemektense, onların ya da tanıdıklarının içinde yaşayacağı mekanlardan yola çıkmak, bana hep daha kestirme yol geldi.. Mimar olmanın doğal sonucu diyebilirsiniz.. Bence; insan doğasının sonucu..

Diğer taraftan, bir güneş tarlasında başarı ile üretilen elektriğin, yaşam alışkanlığını değiştirememiş, 3-5 kilovat ile yetinebilecek, konforlu bir hayat sürebilecek iken, hala; “benim eve 10 da yetmez, 15 kilovat ta” diyenlerce kullanılıyor olması, kusura bakmayın ama, haylaz çocuğunuza, artık ahlakını bozmaya kadar giden; “harçlık yetiştirme !” gayretidir sadece.. Obez bir yavruya, sağlıklı beslenmeyi öğretmek yerine hala tıka basa doyurma telaşdır.. Hatta belki de, ölümünü kolaylaştırmaktır..

Tarlayı yapan kar etmez mi, eder.. Zaten tek karlı olan odur bu döngüde.. Çünkü kullanıcı hala aynı bedelleri ödemektedir.. Yani ülke adına çok da bir şey değişmemiştir hala.. Karbonu ve petrolü azaltmış ama halk henüz bundan bir şey anlamamıştır.. Çünkü aynı faturayı ödemektedir henüz..

Uzun vadede çok faydalı olduğunu kabul ediyorum.. Ama sadece oradan başlamayı ilk hedef saydıkça, yaşam tarzımıza, tüketim alışkanlıklarımıza, sağlıklı ve güvenli yapılaşmaya önem vermedikçe, evet birileri zenginleşecektir.. Ama önce halk değil, güneş ve rüzgar tarlası sahipleri.. İşte yanlış olan budur..

İçgüdüsel bir davranışla, “herkes kendi enerjisini üretirse, bizim tarlanın enerjisini kime satarız sonra !” korkusu mudur bu önceliğin sebebi, anlamak zor.. Bence korkacak hiçbir şey yok.. Dünyada üretilen enerjinin diğer yarısı, ulaşımda ve sanayide tüketilmektedir.. Alın size koskoca bir pazar..

Ve alın size bir ipucu daha.. Şimdilik 4-8 yıl arası amortisman süreleri hesaplanan, tarla hesabı ile enerji üretimine karşılık [online casino usa legal](#) , kendi enerjisini üretebilen yani artık ele güne muhtaç olmayan, sağlıklı ve güvenli yapılara, yani “enerji mimarlığı” başlığı altında özetlediğimiz özelliklere sahip binalara yapılacak yatırımın geri dönüşü; en çok iki yıl olacaktır.. Çünkü artık yaygınlaşan küresel finans destekleri ile, yapım süresi en çok bir yıldır. İnanıyorum ki satış süresi de, kapıda oluşacak kuyruklardan ötürü bir aydır.. Yani iki yıl bile değil.. Sevgili sermayedarlara önemle duyurulur !..

Talep haline gelmeyen, bir ihtiyacın karşılığı olduğuna ikna edilemeyen hiçbir ürün, ticari anlamda üretilmez.. Önce hayata dahil etmeli, gereğini ispat etmeli, sonra kanun, yönetmelik ve ticari teşvikler beklemelidir bence.. Yıllar içinde; enerji adına her ürünü “kaça alırım, kaça satarım ?” heyecanı daima dorukta olan büyük oyunculara pek sempatik gelmeyeceğini bilsem de, bu benim yolum.. O yüzden, çok anlamlı bulmadığım “sıfır karbon” hedefine bir köşesinden değinirken, Aktif-Pasif ikilemini de sağlam bir temele oturtma gayreti ile kaleme aldım bu yazıyı..

GERÇEK AKTİF DAVRANIŞ..

“Türkiye için ortalama % 8 enerji ihtiyacı artışı Allah’ın emridir !” hesabına göre yapılan “vatansever ?..” projeksiyonların ve o yüzden ayyuka çıkan “vallahi ne yapsan yetmez !” feryatlarının haklı kıldığı; “doğal talanları !” da AKTİF davranış adına bir daha hatırlamamızda fayda var bence..

2012’de yazdığım “Sıfır Demek Ne Demek ?” başlıklı makalemde “Aktif mi Pasif mi” diye bir ara

başlık vardı.. Görülen lüzum üzerine şimdi ana başlık oldu.. Şöyle söylemişim geçen yıl:

“Batı literatüründe yer etmiş olan, kendisine yeten yapı ve yaşam tarzını kategorize etmek için kullanılan “pasif ev” tanımlamasına hiç mi hiç katılmıyorum.. Yer üstünde var olanı doğrudan kullanmaktır asıl “aktif” olan.. Petrolü, doğal gazı, kömürü, uranyumu; evirip çevirip enerjiye dönüştürmek değil !..

Aktif; etkin demek, pasif ise; edilgen.. Yani pasif yöntem; “var olandan” değil, yapılan yani sonradan “üretilen işten” etkilenen demektir.. O zaman; güneşin, rüzgarın, toprağın enerjisini, etkisini doğrudan kullanan mı aktiftir, ancak bir araç vasıtası ile üretilen işi, kullanılır hale getiren mi ?.. Sanırım ciddi bir kavram kargaşası ile karşı karşıyayız.. Zaman, bu yanlış düzelterek..”

Aradan geçen sürede henüz değişen bir şey yok. Etiketler aynı.. Hala “canlıya ölü, ölüye canlı deniyor” adeta.. O yüzden, işi zamana bırakmak yerine, kaldığımız yerden devam edelim ve artık yeni bir öneri geliştirelim derim..

BU İŞİN FELSEFESİ..

Düşünsel alt yapısına ilişkin tartışma açılmayan ve uzlaşa sağlanamayan konularda, hangi üretim hedefe başarı ile ulaşabilir ya da hangi savaş, hangi ilke ile kazanılabilir ?.. Zihinsel düzeyde içselleştirilmeyen ve kabul görmeyen hiçbir konuda, evrensel ve hayati başarı elde edilebileceğine inanmıyorum.. O zaman, biraz derinlere dalalım ve bu jargonun arka yüzüne kısaca göz atalım..

“Pasif ev” denen şey maalesef, yanlış bir deyim olarak yerleşmiştir enerji terminolojisine. Kendi enerjisini üretebilen, kendisine yetebilen eve PASİF ev denmiştir nedense... Aslında; gerçek AKTİF olan odur. Fosil ve nükleer yakıtların dolambaçlı yollardan ve bin bir sorun yaratarak ürettiği enerji ile, üstelik bedel ödeyerek yaşam sürdürmeyi “aktif” sayan zavallı medeniyet, son 50 yılın dürtüleri ile biraz da mecburen keşfettiği ikinci yolu “pasif” yol zannetmektedir.. İlkin kötüsünü kullandığından ötürü, ikinci yolu “alternatif” ve “pasif” diye isimlendirmiştir...

“Yıllardır kullanıyorlar bu tanımı!” demek, hiçbir sözcüğü ve de haklılığı açıklayamaz..

Nevton'cular da Kuantum'culara, hemen itiraz etmişti malum !.. Sonunda her şeyi baştan tanımlamak gerekmişti bilim dünyasında..

Allah herkese akli eşit dağıtmış bilindiği gibi.. Gelin şu akli kullanalım ve kelime anlamlarını irdeleyelim birlikte.. Pasif demek, edilgen demektir. Verileni, sunulanı aynen kabul eden davranışın tanımıdır.. Yani bize sunulan tüm fosil ve nükleer metotların çıktılarını, "Yarabbi şükür !" deyip, parası mukabilinde satın almaktır.. Hem de bağımsızlığı kaybetmecesine, batının uşağı olmasına !..

Doğada zaten mevcut olan temiz ve sürdürülebilir kaynakları akıllıca kullanmayı beceremeyip, hatta yüzüne gözüne bulaştırıp, üstelik bir yandan "temiz enerjici" geçinirken, batının ağzının içine bakmak, enerji dilenciligi yapmaktır asıl pasiflik ve PASİF davranış..

Varoluş içinde enerjiye tek para ödeyen aymaz mahluk insandır.. "Salak" demeye dilim varmıyor.. Aktif ise, tüm ihtiyaçlarını kendisi görendir. Etken olandır. Yaşamsal gereksinimlerini kendisi karşılayandır.. Ve bu işi yaparken kendisi dahil diğer yaşamlara zarar vermeyendir.. Akıl; en az enerji ile en üst seviyede yaşamsal konforu ve üretimi becerebilmektir. Evrenin bizden beklediği AKTİF davranış budur..

Ne gelirse yabancidan, "vardır bir kerameti, başımla beraber" "böyle gelmişse, böyle de gider" rahatlığı ile, farklı bakışlara hemen itiraz etmektir asıl pasiflik.. Pasifliği içine sindirenlerin, sürü psikolojisi ile yönetilmeleridir en kolay olan. AKTİF olmayı tercih edip, daima sorgulayanların değil..

Bilmem anlatabildim mi ?.. Bilir bilmez önünü kesmeye, ahkam kesmeye çalışmak yerine düşünmeyi teşvik etmek; doğru ve hayırlı olandır bence.. İşte o yüzden başlık olmayı hak etti artık "Aktif mi Pasif mi ?"

Tıbbi açıdan da bakalım isterseniz.. İnsan bedeni, AKTİF olduğu yani sağlıklı olduğu ve bağışık sistemi ayakta olduğu sürece zararlı mikrobu bedenine kabul etmez. Sağlıklı sıvılar üretir sadece ve mikroplara aktif bir direnç gösterir. Ne zaman ki hastalanır, PASİF konumdadır artık. Direnci düşer ve sağlıksız sıvılar ile mikroplar üremeye başlar bedende.. Yani "olmayan mikrop" AKTİF beden, "bol bol mikrop" ise PASİF beden, çıktısı ve tanımıdır.

“SIFIR KARBON” YANLIŞI..

Fosil ve nükleer yakıtları yer altından çıkarıp yer üstü dengesini bozacak şekilde yaktıkça ya da kullanıldıkça, “fazlası” başa bela olan karbon ve benzerleri üretilmektedir.. Sıfır karbon beklentisi ise, bu terminolojide ikinci bir yanlış deyimdir. Çünkü “sıfır karbon ölümdür !” Sadece cansız nesnelere karbon üretmez. Dengeyi bozan ve tehlikeli olan; yer üstünde üretilen karbonun “fazla olan” tarafıdır.. Çünkü canlılık bir “denge” halidir. Örneğin, fazla su alımı bile bedeni öldürebilir..

Bu; “küresel” diyebileceğimiz mikroplar, bir başka deyişle yanlış enerjilerin çıktıkları; sağlıksız seçimlerin, diğer deyişle hastalığa teslim olmuş bedenlerin ürünleridir sadece. AKTİF ve kendisine yetebilenlerin değil.. O yanlış deyimden beklenen; en az karbon, ya da yer üstü dengesini bozmayacak kadar karbon üretmek olmalıdır. Ve o durum ancak, sağlıklı ve AKTİF bir bedenin ya da yaşam tarzının ürünü olabilir.. PASİF bir yapı ve yaşam tarzının değil..

Bir gün bu yanlış kavramlar uluslararası düzeyde tekrar masaya yatırılıp tartışıldığı zaman, bu satırları hatırlamayı beklemek yerine, oluşturacağımız önerileri şimdiden masaya yatırabilmeliyiz.. “Bu da bizden !” diyebilmeliyiz.. Kavramlar da, sözcükler de canlıdır. Çağdaş kabullere göre güncellenirler..

Örneğin; elli altmış yıl önce demokrasiyi “sınırsız özgürlük” diye tanımlayan ve anlamayana yutturmaya çalışan dünya, şimdilerde tam tersine “bireysel kontrollü davranış, başkasının sınırlarında bitmesi gereken özgürlük” olarak yorumlamaya başladı.. Benzer bir düşünce ile; sürdürülebilirliğin “her şeye rağmen !” değil, ancak “her şeyi dikkate alarak !” becerilebilen bir yaşam olduğunu da düşünmeye başlamalıyız..

Ara sıra para ve madde, kanun ve yönetmelik gözlüğünü çıkarıp, kalıcı değerler elde edebilmek adına, akıl ve gönül gözü ile bakmakta fayda var sanki..

DOĞRU TANIM,
DOĞRU KULLANIM..

Enerji ve ekoloji; sadece alınıp satılabilen değil, varlığının ve doğru tanımının idraki gereken

yaşamsal girdilerdir.. Doğru tanım; doğru ve bilinçli kullanım ve beklenti sağlar.. Altyapı oluşturur. Bir başka pencereden; bu pazarda sözü edilen ve vatandaşlara sunulmaya çalışılan tüm olanaklara talep yaratır. En basit tanımı ile, müşteri sağlar !..

Bu yazının bazı bölümleri, bizler gibi 70'li çizgilerde dans edenlerin takıntısı gibi gelebilir birilerine. Ama üşenmeden yazmaya çalıştıklarımın; en azından 20'li 30'lu yaşlarda neleri ıskaladığını hatırlayan bizlerin, "aynı hatalara" düşülmemesi için küçük bir hatırlatması olarak yorumlanmasını dilerim !..

İnsanları hemen kabule değil düşünmeye teşvik etmek isterken "biz bilmeyiz onlar bilir" "boşuna mı demişler" tavrı ile zaman zaman ileri sürülen itirazlar, Osmanlının çöküş dönemlerini hatırlatıyor, tarihsel nedenlerini bir daha düşündürüyor... Çöküşün "seçilen kader !" olduğunu kanıtlıyor adeta..

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Türk Dil Kurumu sözlüğünde AKTİF: Etkin, canlı, hareketli, çalışkan, faal, işler durumda, etkili olmaktır. PASİF ise: Edilgen, borç ve yükümlülüklerin toplamı, çekingen, durgun anlamındadır.. Dünya dillerinde de bundan farklı değildir karşılıkları. Tüm yaşamsal gereksinimlerini kendisi karşılayabilen, enerji ve ekoloji adına artı değerlere sahip bir yapının hangi başlığa yakıştığına lütfen karar verelim artık.. Ve dünyaya da öğretelim !..

Çelik Erengezgin

www.erengezgin.net